

Nr 597

Av fru **Hamrin-Thorell m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 54, angående reformering av den obligatoriska skolan m. m.*

(Lika lydande med motion nr 711 i Andra kammaren)

Undervisningen i slöjd har sedan länge inte kunnat inräknas i folkskollärarnas undervisningsskyldighet. För att jämställa detta ämne med övriga ämnen har ecklesiastikministern i sitt förslag angående reformering av den obligatoriska skolan m. m. (sid. 493) föreslagit, att gällande hinder borttages. För att göra det möjligt att liksom nu i så stor utsträckning som möjligt anlita lärare i slöjd på mellanstadiet — en anordning, som synes angelägen att eftersträva — anvisas i propositionen vissa riktlinjer för klasslärarens undervisning i ämnet. Slöjden skall sålunda inte normalt inräknas i folkskollärares tjänstgöring i större omfattning än vad som svarar mot ämnets andel i timplanen. Samtidigt som departementschefen hävdar denna princip kringgärdar han av praktiska skäl densamma med reservationer, där »en alltför stor återhållsamhet i fråga om folkskollärares möjligheter att få inräkna ämnet slöjd i sin undervisning inte sällan kan visa sig olämplig eller omöjlig». Enligt vår mening bör av både pedagogiska och metodiska skäl slöjdlärare i fortsättningen liksom nu få möjlighet att tjänstgöra på mellanstadiet. De vunna erfarenheterna har visat sig goda och bestyrkt värdet av denna undervisning. Vi är medvetna om att vissa praktiska problem kan uppstå som gör det motiverat med undantagsregler som t. ex. svårigheter att till undervisningen knyta kompetenta lärare.

En mångårig strävan hos de kommunala skolstyrelserna har resulterat i att övningsämnena i årskurserna motsvarande mellanstadiets i stor utsträckning uppehållits av specialutbildade lärare. Detta gäller i synnerhet slöjd och gymnastik men också i viss utsträckning musik och teckning. Folkskollärarna har själva ofta önskat bli befriade från undervisning i sådana talang- och färdighetskrävande ämnen, för vilka de inte ansett sig ha tillräcklig utbildning eller personliga kvalifikationer.

Förstatligandet av hushållsseminarierna, inkluderande utbildning av textillärare, samt utbyggandet av dessa kommer att undan för undan upphäva den nuvarande bristen på lärare för dessa ämnen och understryker därmed behovet av speciallärare. Även utbildningen av lärare i trä- och metallslöjd m. m. har varit föremål för statsmakternas positiva intresse.

Departementschefens uttalande i propositionen (sid. 492—493) inger enligt vårt förmenande allvarliga farhågor för inskränkning av speciallärartjänsterna, särskilt i ämnet slöjd på mellanstadiet. En dylik utveckling inom grundskolan anser vi icke vara förenlig med de krav som bör ställas på övningsämnenas utformning. Detta desto mindre som övningsämnena över lag knappast kan anses ha blivit tillräckligt tillgodosedda på skolschemat.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening tillkännagiva att specialutbildade lärare i övningsämnena på grundskolans mellanstadium bör bibehållas i den utsträckning detta lokalmässigt låter sig göra.

Stockholm den 23 mars 1962

Ruth Hamrin-Thorell

Blenda Ljungberg

Gärda Svenson